

a.e. talaia

CIRCULAR PER ALS SOCIS

abril ~ setembre 1985

Equip de bàsquet de l'A.E.TALAIA

Format el mes de maig d'aquest any. Ha participat en les 54 hores de bàsquet amb sort diversa. A dalt, d'E a D: Ricard Montané, Sergi Candela, Tòfol Fabré, Miró, Andreu Usieto. A baix: Antoni Sagarra, Manel Dalmau, Rovira, Usieto(pare) i Josep Candela. També formen part de l'equip: Josep Gomà i Ramon.

agrupació excursionista talaia

C/. Comerç, n.º 4 Tel. 8931257

VILANOVA I LA GELTRÚ

Redacció Butlletí

Secció Cultura

Direcció i muntatge

Josep Blanes

Edició

Toni Sagarra
Salvador Butí
Blanca Forgas

Col.laboradors

Joan Virella
Ignasi Mª Muntaner
Josep Voltà
Antoni Recasens
Antoni Sagarra
Salvador Butí

BUTLLETÍ PELS SOCIS

ABRIL - SETEMBRE 1.985

SUMARI

Editorial
Equip de Redacció

Una matinal de Montserrat a Collbató
Antoni Recasens i Valldosera

L'Atravessada de Catalunya
Secció de Cultura

Properes exposicions
Secció de Cultura

Serra de les Alberes: 10a Sortida de
"Coneguem Catalunya"
Secció de Cultura

Resum de la 9a Sortida de "Coneguem
Catalunya" al Delta d'Ebre
Secció de Cultura

Activitats GEAM 1.985
GEAM

Noticiari
Joan Virella

La Pedrera de Vallcarca
Josep Blanes

Campament Social d'Estiu-85
Cap de Rec - Josep Julià

El guèrriller Carrasclet i el GR-7
Josep Voltà

L'antic terme d'Olerdola
Ignasi Mª Muntaner

Poema a Cerdanya

Normes principals del Refugi
Josep Julià

Disbarats en la toponòmia Vilano-
vina
Joan Virella

Camí d'Europa
Salvador Butí

EDITORIAL

Era el 28 d'Agost de 1985 . Molts kilòmetres lluny de nosaltres . Dos quarts de set de la tarda . Una veu tremolosa emetia per una emisora portatil aquest missatge :
"Atenció a tots els campaments . Catalunya ha assolit el sostre del mon ! . Visca Catalunya ! . Aquest dia gloriós pels muntanyencs catalans , despres de 15 hores d'escalada desde el camp VI , l'Oscar Cadiach, el Toni Sors i el Carles Vallès , amb els sherpas Shambhu Tamang , Narayan Shresta i Ang Karma, havien assolit els 8.848 metres del cim de l'Everest . Tots els intents i tots els esforços del total de l'expedició , s'havien vist recompensats amb el triomf , i amb ell , l'esclat d'alegria de tots els afeccionats catalans que dia rera dia , escoltavem emocionats les notícies radiofoniques que arribaven de l'Himalaia .

L'equip de redacció d'aquest Butlletí i conjuntament la Talaia sencera , vol felicitar públicament desde aquesta editorial als qui tant alt han col.locat la nostra senyera , esperant que aviat podrem fruit a la nostra ciutat de les projeccions que ens facin viure de prop tant memorable gesta .

Una matinal de Montserrat a Collbató

Aquesta és una excursió que us proposem de fer per defugir les clàssiques caminades que solen fer-se des del monestir. La realitzarem en Rafel Jorba i jo mateix, el proppassat 13 d'agost. Malgrat les intemperàncies de la xafogor estival anotarem un temps de 4 hores 15 minuts. Llegim la descripció de l'itinerari:

Sortim de la plaça Abat Oliba emprant la pista encimentada de Sant Miquel. La pujada és, doncs, continuada. Observem que el càmping torna a funcionar i que el porxo, que es va escapar amb motiu d'un incendi, perquè els cotxes de bombers tinguessin pas, segueix sense reparar. Aprofitem la curta marrada que representa acostar-nos a la creu de Sant Miquel. Des d'aquest mirador albirem una interessant panoràmica de tot el conjunt de dependències del monestir.

Reprenem el camí i, poc després, deixem enrera l'ermita de Sant Miquel. Seguidament arribem a una cruïlla de camins. Cap a la dreta aniríem a Sant Joan, cap a l'esquerra a la Santa Cova. Un altre camí, a l'esquerra del de Sant Joan, és el que va a Collbató. El seguim. De fet no hi ha pèrdua, ja que està molt ben senyalitzat.

Al cap d'una estona passem per l'enlairat pla de les Bateriaes, a la nostra esquerra, lloc on durant la invasió dels francesos,

s'hi instal·laren canons per controlar, des de dalt, els voltants i l'accés al monestir. El camí segueix recargolant-se segons els plecs de la muntanya i amb un pendent descendent suau. Surt a l'esquerra un camí dels anomenats de curt recorregut -senyal groc i blanc- entre una vegetació abundant; mena directament a Collbató, amb una baixada molt pronunciada, però nosaltres no deixem pas el camí principal, malgrat que sigui més llarg.

Sempre queda la muntanya a la dreta, fins que al final el camí es complica entrant en una zona de ziga-zagues per a baixar el brusc desnivell de la muntanya fins a Collbató, tot passant per una sèrie de camps, arribant al poble al cap d'una hora de la nostra partida.

De Collbató pot ser interessant veure la part antiga del poble. L'església guarda un orgue de tubs que té molta anomenada. Els carrers que la circunden són vells i la tranquil·litat és absoluta. El sarsuclista Amadeu Vives n'és fill i hi té dedicat un carrer.

Mitja hora més tard reprenem la marxa pel carrer del costat de la plaça de l'església tot seguint els senyals del GR-5-2. A mesura que guanyem alçada observem el bonic conjunt de teulades del poble.

Al cap de cinc minuts passem per l'ermita de la Salut, sobre d'un turó. Seguim el camí que en alguns moments es creua o coincideix amb la pista asfaltada que mena a les coves del Salnitre. Defet arribem fins a la plaça d'aparcament de cotxes i pugem les escales que porten a la mateixa boca de les coves. En aquest cas no les visitem, si bé recomanem fer-ho. Malauradament, per manca de temps hem hagut de prosseguir la marxa, ara per un corriol que segueix vorejant la muntanya. Si bé en un principi ascendeix suauement, al cap de mitja hora comença a guanyar alçada ràpidament en fortes ziga-zagues. Salvem un gran desnivell en vàries rampes i passem per sota la frontal de l'ermita de Santa Caterina. Seguidament el camí segueix serpentejant i pujant més suaument, traspassant clapes de vegetació que refresquen momentàniament el caminant.

Posteriorment, en una clària-na, veiem l'edifici de la Santa Cova, encara llunyà. Però, compte!, a l'esquerra hi ha una roca

amb un senyal que per un altre camí indica la direcció de la Cova; no l'agafem pas, és antic i cobert per la vegetació. Seguim, doncs, el camí que portàvem, marcat amb senyals del GR. Al cap de poca estona una altra bifurcació ens surt al pas; cap a l'esquerra aniríem al pla de Sant Miquel, així doncs, el defugim. Després de passar per sota les dependències de la Santa Cova, fem cap al camí monumental, prop del penúltim misteri. Ara no té objecte acostar-nos fins a la fi del camí encimentat, la Santa Cova; seguim, doncs, a la dreta, en direcció al monestir, ara ja proper.

En trobar-nos a la plaça de l'estació inferior del funicular, dubtem d'utilitzar-lo. Ràpidament refusem la idea i empenem el darrer esforç pujant les escales fins a dalt de la plaça dels autobusos. Són les dues de la tarda. Hem aguantat la xafogor de l'estiu, però creiem que la caminada bé ha merescut la pena.

Antoni Recasens i Valldosera

IMPORTANT PELS AMANTS DEL CINEMA DE MUNTANYA

=====

A PARTIR DEL DIVENDRES 13 DE SETEMBRE I QUINZENALMENT,
TINDREM A LA TALALA SESSIONS DE VIDEO DE MUNTANYA; COM
EXPEDICIONS, ESQUI I MUNTANYISME EN GENERAL.

T'ESPEREM, NO HI MANQUIS !!!

Secció de Cultura

L'Atravessada de Catalunya.

Reprenem, també, la segona part de l'Atravessada. L'èxit de participació assolit en les nou etapes realitzades ens esperona, si cap, a millorar les facetes d'organització. La fulla d'inscripció es troba a la cartellera. Ens adrecem especialment a aquelles persones que els faria peça acompanyar-nos en el viatge i fer una ruta turística per la comarca mentre els marxadors fan la caminada. Aquesta possibilitat queda plenament oberta. De fet, alguns membres de la secció de la 3ª edat ja ens han acompanyat algunes vegades. Seguidament donem relació de les properes sortides:

10ª etapa: LILLA-VALLESPINOSA
(29-9-85) 22,900 km. 5h.12'

11ª etapa: VALLESPINOSA-BELLPRAT
(27-10-85) 14,000 km. 3h.09'

12ª etapa: BELLPRAT-JORBA
(24-11-85) 18,300 km. 4h.28'

13ª etapa: JORBA-Ctra.d'Igualada a Prats de Rei (amb algun complement)

(15-12-85) 10,900 km. 2h.56'

14ª etapa: Ctra.d'Igualada a Prats de Rei-SANT PERE SALLAVINERA

(26-1-86) 15,400 km. 3h.27'

15ª etapa: ST.PERE SALLAVINERA-PINÓS

(23-2-86) 18,400 km. 4h.32'

16ª etapa: PINÓS-SOLSONA

(16-3-86) 21,000 km. 5h.07'

17ª etapa: SOLSONA-ST.LLORENÇ de MORUNYS

(6-4-86) 23,500 km. 6h.04'

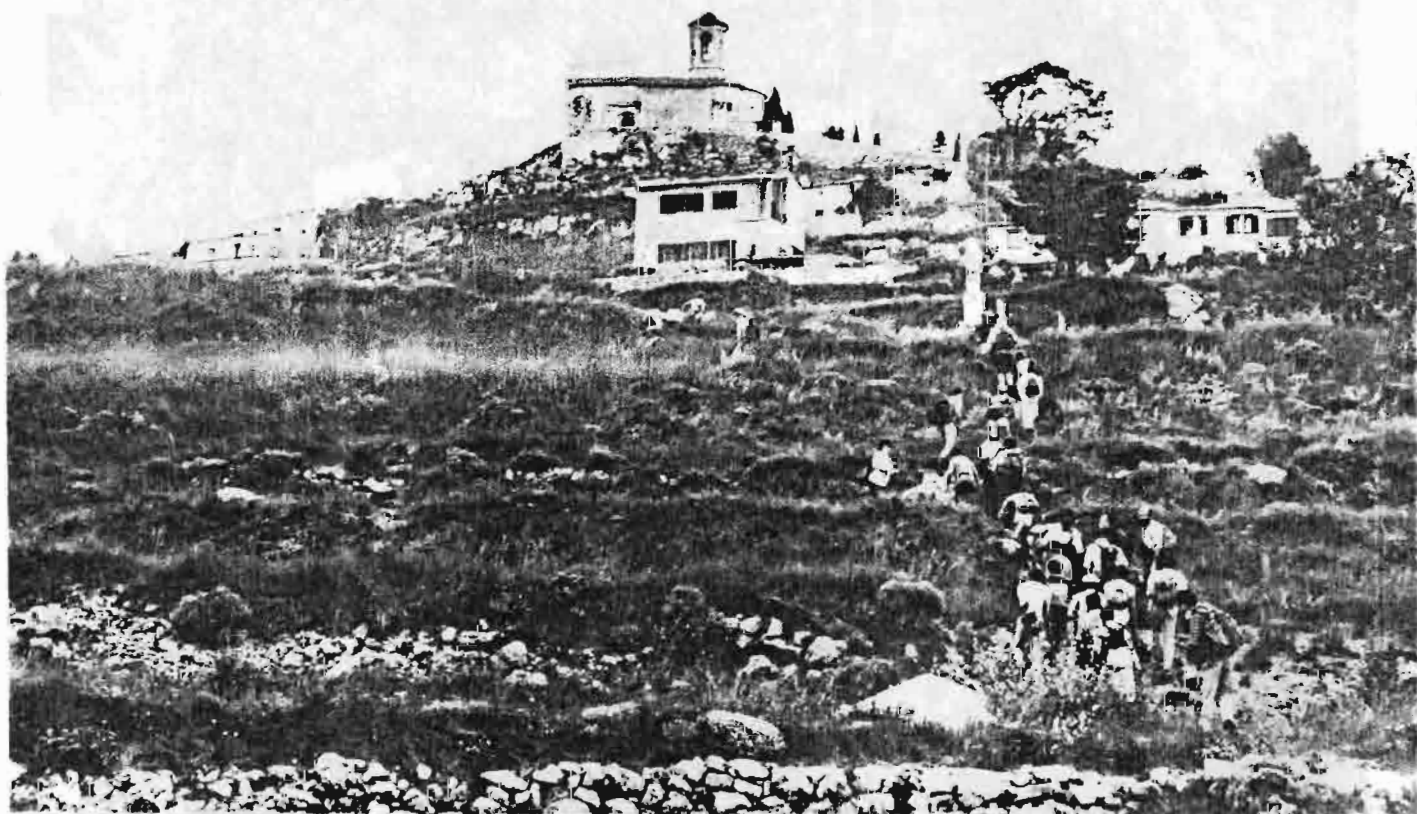
18ª etapa: ST.LLORENÇ DE MORUNYS TUIXÉN

(27-4-86) 15,100 km. 4h.21'

19ª etapa: TUIXÉN-LA SEU D'URGELL

(25-5-86) 21,100 km. 5h.36'

Aproximació i ascensió a la PICA D'ESTATS: durant l'estiu de 1986

Arribada de la 8ª etapa al poble de Montral

seccio de cultura

PROPERES EXPOSICIONS.

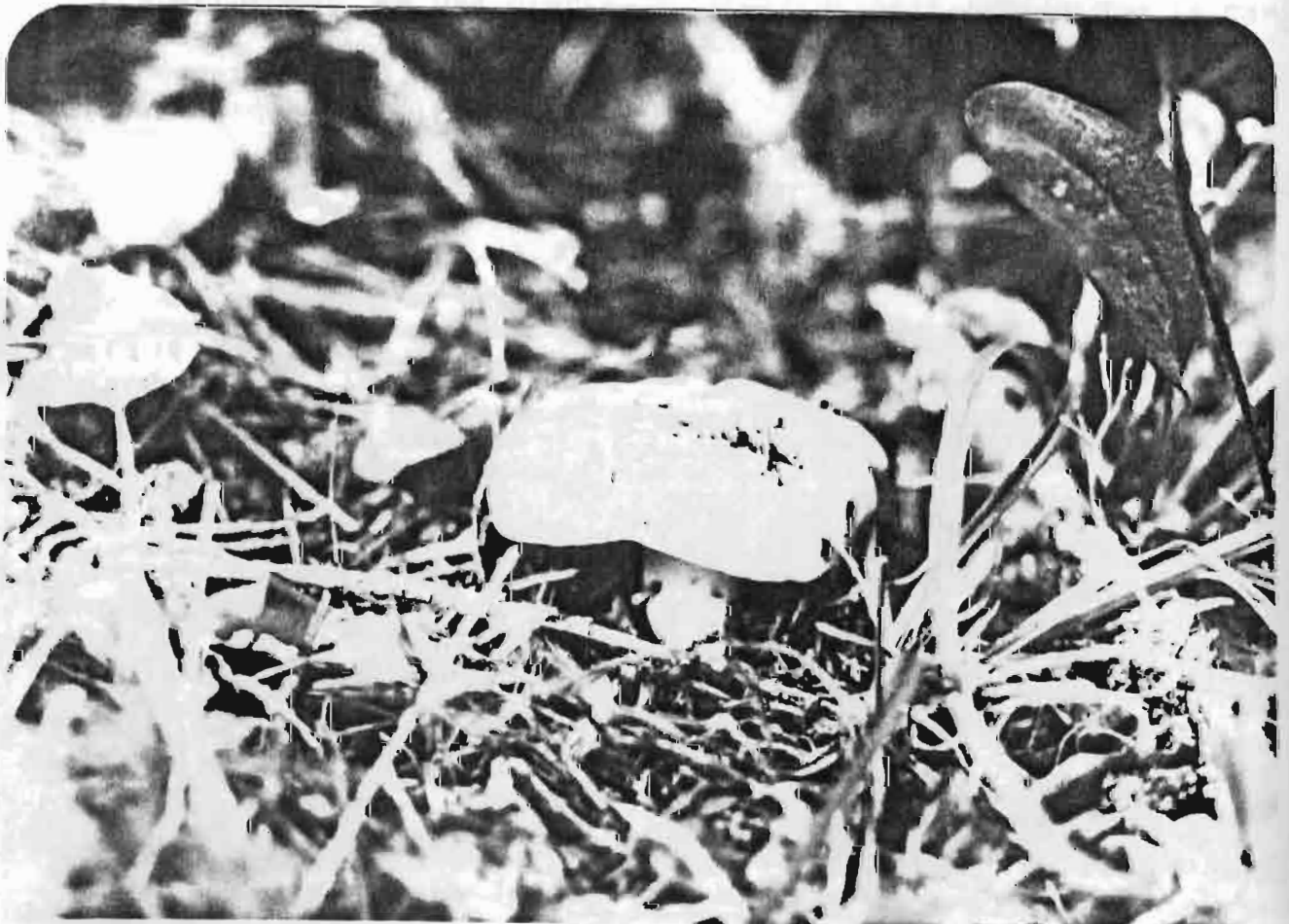
Periòdicament aquesta secció organitza alguna mostra o exposició per a acostar el soci o simpatitzant a l'entitat i facilitar, així, un contacte més directe amb d'altres excursionistes. Agrairíem que el nostre esforç es veiés recompensat amb la vostra visita.

"EL FOC I EL BOSCH", és el títol de la propera i restarà oberta - des del 20 de setembre fins el 10 d'octubre.

Altrament estan molt avançats els preparatius d'una mostra fo-

togràfica que recollirà els castells i torres fortes del Penedès. Val a dir que aquestes fotografies seran revelades amb l'ampliadora del laboratori fotogràfic de l'entitat. Una ampliadora per cert, que, després de tres anys d'haver-la comprada, encara no s'havia estrenat; ha calgut - per a això netejar i fer alguna instal·lació en el laboratori per a posar-lo en funcionament.

No faltarà tampoc durant el mes de novembre la VI mostra de BOLETS.

Rovelló (Lactarius deliciosus)

CONEGUEM CATALUNYA

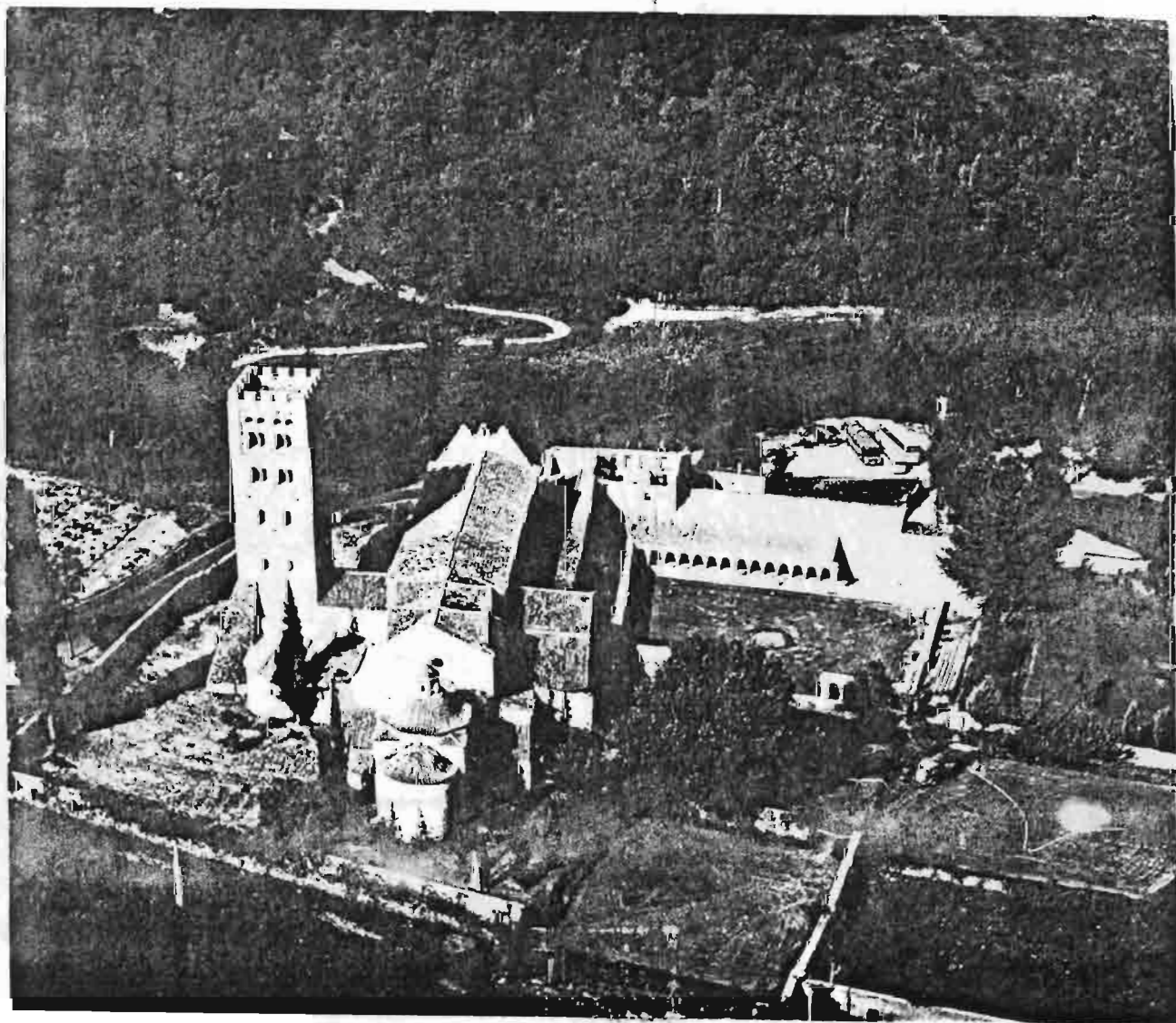
SERRA DE LES ALBERES: 10ª sortida de "CONEGUEM CATALUNYA".

Està prevista per als dies 12 i 13 d'octubre. Serà la primera sortida d'aquest cicle que ocuparà dos dies; s'haurà de pernотar, doncs, a l'estat veí. Els preparatius són ja molt avançats. La fulla d'inscripció és a la cartellera de la Secció, on el soci trobarà tota la informació necessària.

Les Alberes es troben a la part més oriental dels Pirineus, entre les comarques del Rosselló i de l'Alt Empordà. L'itinerari a peu transcorrerà des de Sant Martí d'Albera fins a la Roca d'Albera, tot passant pel Puig Neulós (1256 m). El recorregut té un interès especial des del punt de vista

paisatgístic, que ens mostra les dues vessants de la serra i que, ja fa molt temps, algú va voler separar en dos estats diferents malgrat posseir una mateixa llengua. Molt interessant és també la varietat de boscos. En poc temps podem sortir d'un bosc de castanyers per entrar en un altre d'alzines, o de pi negre, o de roures, o de faigs. També hi haurà una ruta cultural per als acompanyants.

El segon dia s'aprofitarà per a conèixer les zones més interessants de les comarques del Rosselló, el Vallespir i el Conflent (St. Miquel de Cuixà, Cornellà de Conflent, Perpinyà, Elna, Cotlliure, Argelers, St. Genís les Fonts, St. Andreu de Sureda, el Voló, etc). Es repartirà el tradicional "dossier".

Abadia de Sant Miquel de Cuixà

CONEGUEM CATALUNYA

Resum de la 9ª sortida "CONEGUEM CATALUNYA" al DELTA DE L'EBRE.

Es realitzà el 26 de maig del 1985. El dia fou esplèndid. Excepcionalment, aquesta excursió no va contemplar les dues possibilitats a què estem acostumats (a peu i cultural); succeí, però que la zona visitada també era excepcional.

Sempre hem dit que l'excursionisme és molt més que un esport, implica el coneixement profund d'un país i el Delta de l'Ebre té totes les característiques per a ser una part important del nostre

En primer lloc anàrem a Sant Carles de la Ràpita i des de dalt el turó de la Guardiola, contemplàrem una vista general del Delta. Ens aturàrem després per a conèixer la zona de l'Encanyissa

da. Contemplàrem algunes aus i d'altres animals (ànecs, cames llargues, etc). Seguidament anàrem a la platja de la Marquesa i passejàrem per la sorra fins a la Banya. Dinàrem arròs en un restaurant a tocar de l'Ebre (un dels transbordadors de la Cava). Havent dinat pujàrem en una barca i anàrem fins a la desembocadura del riu -uns 16 km.- aturant nos una estona a l'illa de Sant Antoni per a valorar la riquesa d'aquest paratge natural i selvàtic.

Volem aixecar, des d'aquesta modesta publicació, un crit d'alerta en defensa del Delta i fer participar del nostre entusiasme als nostres amics.

Canyissars a l'illa de St. Antoni a la sortida de l'Ebre al mar

GEAM

ACTIVITATS GEAM 1985

Febrer: Peñón d'Ifach, Via Valen-
cianos-directa.

Peñón d'Ifach, Via Pany.

Pedraforca, Canal Roja (Pràcti-
ques de gel).

Vilanova de Meià, paret del pas
nou, Via Amatista.

Vilanova de Meià, paret del pas
nou, Via Alerte les Bebes.

Garraf, Pic del Martell, dos es-
calades a vies diverses.

Març: Montserrat, Gorro frígit,
Via Montpart.

La Riba, Penya Roja, Via Círculo
vicioso.

Vilanova de Meià, Paret del pas
nou, 1ª integral Via Scorpions.
Vilanova de Meià, Roca dels arcs
Via Lleida.

Font de l'Atmetlló, Olèrdola, Via
directa dels Mojencs.

Penyes de Can Marcer: 7 escala-
des a vies diverses.

Talaia paret W. 7 escalades a vi-
es diverses.

Abril: Montserrat, paret de dia-
bles, Via G.A.M.

Montserrat, Trinitats, Via Malos
Rollos.

Montsec d'Ares, Terradets, Via
Colores.

Garraf, Pic del Martell, Via Chu-
mi-Chumez.

Penyes de Can Marcer, 3 escala-
des a vies diverses.

Talaia paret W. 2 escalades a vi-
es diverses.

Paret del pic de l'Àliga, 6 esca-
lades a vies diverses.

Maig: La Riba, Via Assumpció.

La Riba, Via Astèrix.

Reus, Paret Sta. Anna, Via Nekra-
dam.

Reus, Paret Sta. Anna, Via Arantxa.
Terradets, Via Marcellí.

Garraf, Pic del Martell, 5 esca-
lades a vies diverses.

Paret de la Tàlaia, 3 escalades
a vies diverses.

Font de l'Atmetlló, Olèrdola, 2
escalades a vies diverses.

Penyes de Can Marcer, 2 escala-
des a vies diverses.

Paret del Pic de l'Àliga, 4 es-
calades a vies diverses.

Juny: Montserrat, Panxa del Bis-
be, Via de la Piti.

Montserrat, St. Benet, Roca de l'e-
lefant, Via Peque Mantecas.

Montserrat, Paret de l'Aeri, Via
elèctric Ladilan.

Vilanova de Meià, intent via
Brown Sugar.

Montsec d'Ares, Terradets, Via
Villaverde.

Montsec d'Ares, Terradets, Via
Sergio.

Montsec d'Ares, Terradets, Via
Cade.

Penyes de Can Marcer, 1ª ascensió
Via Esperó del Cristo.

Penyes de Can Marcer, 5 escala-
des a vies diverses.

Paret del Pic de l'Àliga, 10 es-
calades a vies diverses.

Garraf, Pic del Martell, 5 esca-
lades a vies diverses.

Talaia, Paret W, 14 escalades a
vies diverses.

Talaia, paret W, 2 escalades noc-
turnes a vies diverses.

Juliol: Montserrat, Frares, El Bisbe, Via reina d'Escòcia.

Montserrat, Cavall Bernat, Via Puigmal.

Montsec d'Ares, Terradets, Via des enlase inesperado.

Garraf, Pic del Martell, 4 escalades a vies diverses.

Talaia paret W, 4 escalades a vies diverses.

Penyes de Can Marcer, 17 escalades a vies diverses.

Can Ximet, Olèrdola, 11 escalades a vies diverses.

Agost: Montsec d'Ares, Terradets, Via Supertram.

Montsec d'Ares, Terradets, Via Color de Rosa.

Montserrat, Paret de diables, Via Rolling Stones.

Midi d'Oseau, Punta Jean Sante. Via Jolli.

França, Chamonix, intent al Montblanc per la via normal.

Cerdanya, Cap de Rec (Camp d'estiu) Ascensió a la Tossa Plana.

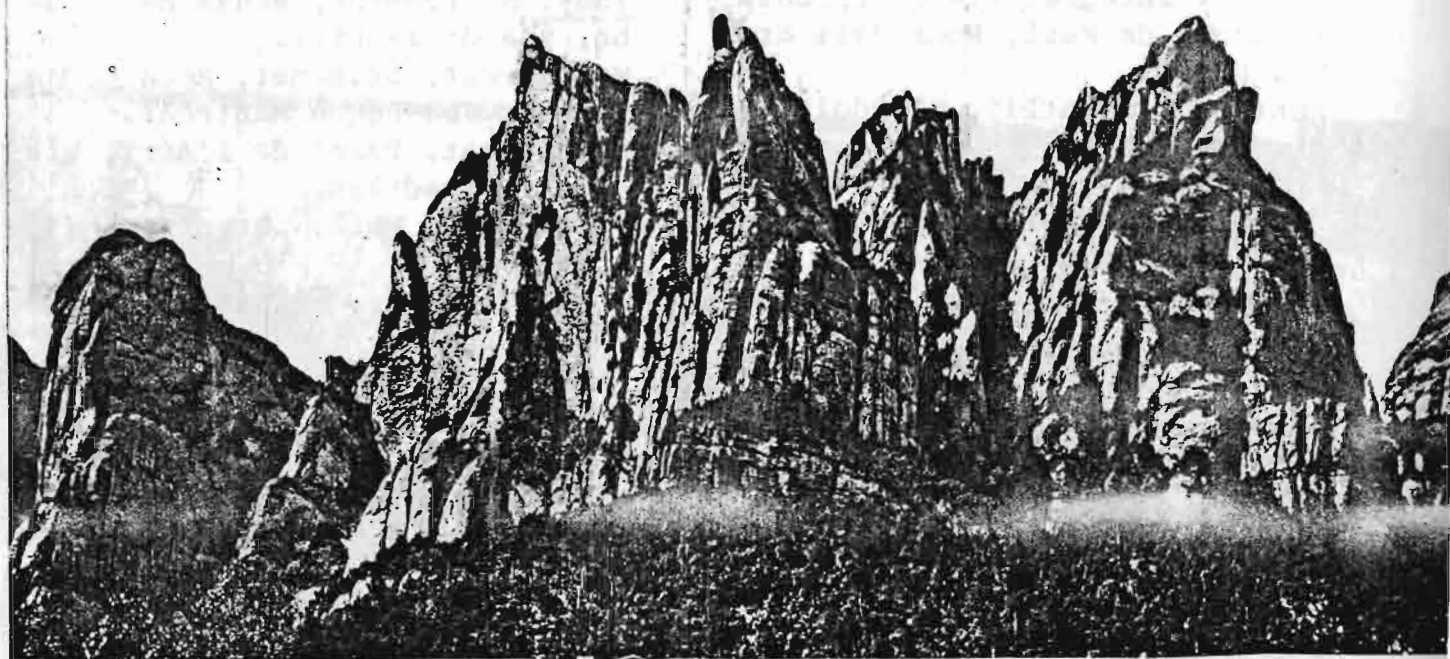
Penyes de Can Marcer, 1ª integral Via La síndrome del SIDA.

Penyes de Can Marcer, 6 escalades a vies diverses.

Paret del Pic de l'Àliga, 10 escalades a vies diverses.

Talaia, paret W. 4 escalades a vies diverses.

Can Ximet, Olèrdola, 2 escalades a vies diverses.

Montserrat - St. Geroni

NOTICIARI

CATALUNYA AL CIM DE L'EVEREST

L'alpinisme català ha conquerit el sostre del món. Era una gesta desitjada que sabíem que s'havia d'aconseguir en un termini més o menys llunyà, però que amb esforç, coratge, tècnica i un extremat anhel patriòtic acabaria essent una realitat. Felicitats a l'equip u vencedor i de retruc a tots els que sentim l'afició a l'excursio nisme.

I ara l'altra cara de la moneda. És possible que aquesta conquesta despertí una sobtada i desmesurada competició en ascendir muntanyes i escalar parets roques, especialment per jovent inexpert i mal equipat. S'ha de pensar que totes les grans gestes són únicament realitzables a base d'una llarga experiència, valor i intel·ligència. La munta nya guarda sorpreses desagradables i tràgiques als passarells que es pensen que ja ho saben tot.

La carena pirinenca que transcorre des del Puigmal al circ d'Ull de Ter, no registra cap cim de tres mil metres, i tot i això abasta un rècord d'accidents mortals com pocs altres indrets d'aquesta llarga serralada. Qui l'ha gi visitat en el curs d'unes vacances estiuenques, no pot imaginar-se la diferència que hi esdevé quan el torb hivernal s'hi rebeja. I aquest és tan sols un exemple.

ALTERACIONS COSTERES ENTRE VILANOVA I SITGES.

A finals d'agost un grup de membres de l'agrupació efectuaren una revisió cartogràfica i toponímica del litoral coster entre Vilanova i Sitges. En el curs d'u na de les sortides, es veieren

sorpresos per la presència de ma quinària pesada d'excavació sdre el lloc conegut pel Pati Blau.

Estàvem assabentats del projec te de remodelació de la via fèrria entre Sitges i l'estació de Sant Vicenç, però semblava exage rada la presència d'aquelles baluernes metàl·liques. Hem procurat fer indagacions i, segons sembla, es tracta de fer un vial per al transport d'utillatge i materials fins a la Punta Grossa, indret on seran suprimits els actua ls túnels, quedant substituïts per una ampla trinxera.

Els excursionistes coneixíem ja aquell indret per l'existència d'una cova-avenc que al llarg dels anys ha experimentat una greu descalcificació. Sembla que a l'interior dels túnels, aquesta descalcificació s'ha fet igual ment perceptible, per la qual cosa es fa necessària la seva demolició, abans no es produís un lamentable accident com el que dectà fa alguns anys la Falconera de Garraf. El vial a efectuar transformarà profundament el sector coster des de les Roques d'en Roc, el Pati Blau, la Punta de l'Ontra, el tancat d'en Gaspar, la Punta Raldiris i la cala que hi ha entre aquesta punta i la Grossa.

TRASMUDANCES AL MASSÍS DEL GARRAF

No fa pas gaires anys el massís del Garraf era lloc predilecte per a les sortides dominicals dels membres de la nostra agrupació. Abocadors d'escombraries, incendis i zones acotades per l'Exèrcit, a més d'algun luctuós accident, feren aquests indrets sinó totalment rebutjables, almenys de poc atractiu. Qui fa poc ho ha visitat ens dóna notícia de les trasmudances que ha sofert en pos

anys. Al Pla de Campgras, anys enrera centre d'expedicions espeleològiques i on a vegades s'havia de demanar tanda per a baixar a un avenc, es veu quasi desert, visitat únicament per espeleòlegs nostàlgics.

Per contra, als cims de la Bena, el Rascler i la cota 581, hi ha sengles edificis que hostatgen instal·lacions al servei del trànsit aeri del proper aeròdrom del Prat. Al cim del Rascler hi ha una gran antena de ràdar que gira constantment, aparell que resulta impensable als que, vint anys enrera, venien cap aquí a peu des de l'estació de Garraf, i que hi trobaven únicament un ramat de cabres escanyolides i un pastor de no gaire més bona presència.

Poc més avall de la Pleta, cada vegada més enrunada, hi ha una instal·lació denominada Canòpdis ("Ciudad de los perros"), on s'en sinistren gossos i tenen adjunt

un cementiri per a enterrar-hi aquests fidels amics de l'home. Des d'aquest indret i per un magnífic mirador, pot contemplar-se una extensa panoràmica de la platja de Castelldefels i del port Ginesta sota mateix del mirador.

Tot baixant per la carretera cap a la urbanització el Rat Penat, hom es troba en un indret on quasi no hi caben els cotxes parcats. És la base d'on surten sengles equips d'escaladors que es dirigeixen a les dretes parets de la Penya Ginesta i el Pic Martell, una nova escola d'escalada que, francament, desconeixiem. Es fa cap a la urbanització el Rat Penat, on es veuen diversos carrers batejats amb denominacions femenines, amb nom i cognom. Ens han dit que corresponen a les primeres propietàries que adquiriren parcel·les a edificar en aquell sector. Tot són formes i maneres de caçar compradors i de pas satisfer la vanitat humana.

Torre i Masia de Campdasens

La pedrera de Valcarca

Ve a tomb parlar de la pedrera de Valcarca , donat que ja es aprovat el Pla Especial per la creació del Parc Natural del Garraf , per part de la Diputació de Barcelona , la exposició del qual poguerem contemplar en la Sala d'Actes de la nostra Entitat , no fa gaires mesos .

I dic parlar , o millor dit escriure sobre aquesta pedrera i el que representa , perquè penja damunt el Parc Natural una extraña concessió minera , que entra en flagrant contradicció amb les directrius del Pla Especial , ultra algunes questions legals i juridiques , que poden arribar a malmetre del tot, aquesta zona natural que caracteritza la nostra comarca .

Fa un parell d'anys i concretament el Març del 83 i en ocasió de formar part del Consistori vilanoví , vaig tenir l'oportunitat d'informar una moció, que recollida per l'Alcaldia i presentada al Plè , consistí en adreçar un escrit a l'Honorable President de la Generalitat, donant suport i adherint-nos com a capi-

tal de la Comarca del Garraf als recursos d'alçada que formulaven per una part l'Ajuntament de Sitges com a municipi afectat i per altre, la Diputació com autora del Pla Especial pel Parc Natural , en contra de la decissió de la Conselleria d'Industria i Energia , sobre la concessió directe d'exploració per a recurs mineral de calcària , margues i argiles , anomenada VALLCARCA 3889 i que no es res mes ^{que} el camp d'actuació de la pedrera de la Fàbrica de ciments Uniland , i que desde l'any 75 havia demanat ja la concessió del que s'anomena una quadricula minaire - un requadre de 5,7 x 4,7 Kms. - o sigui uns exageradissims 27 Km² en la qual el concessionari té la exclusiva d'explotació , i ademes vol dir que en aquell lloc no es pot realitzar cap altre tipus d'activitat ni industrial , ni residencial ni agricola , i per tant els altres propietaris no tenen mes remei que vendre-l'hi al concessionari perquè s'en aprofiti . Actualment Uniland es propietari d'uns 13 Km² mentres que l'explotació feta en prop de

70 anys no arriba a un parell de Km². Hem inquirit a diversos responsables d'aquests recursos i assembla que han estat recollides en una petita part, les reclamacions, però assembla gairebé desestimats, si bé no es del tot aclarit. Possiblement ens trobarem altre vegada davant de fets irreversibles i que no els arreglaria ningú.

Permeteu-me però, recordar-vos els estralls que pot arribar a causar l'esmentada concessió.

El macís del Garraf, que és irregularment triangular, pot dir-se que ocupa aproximadament una superfície d'uns 80 Kms², dels quals 27 Km² són la quadricula minaire objecte de la concessió.

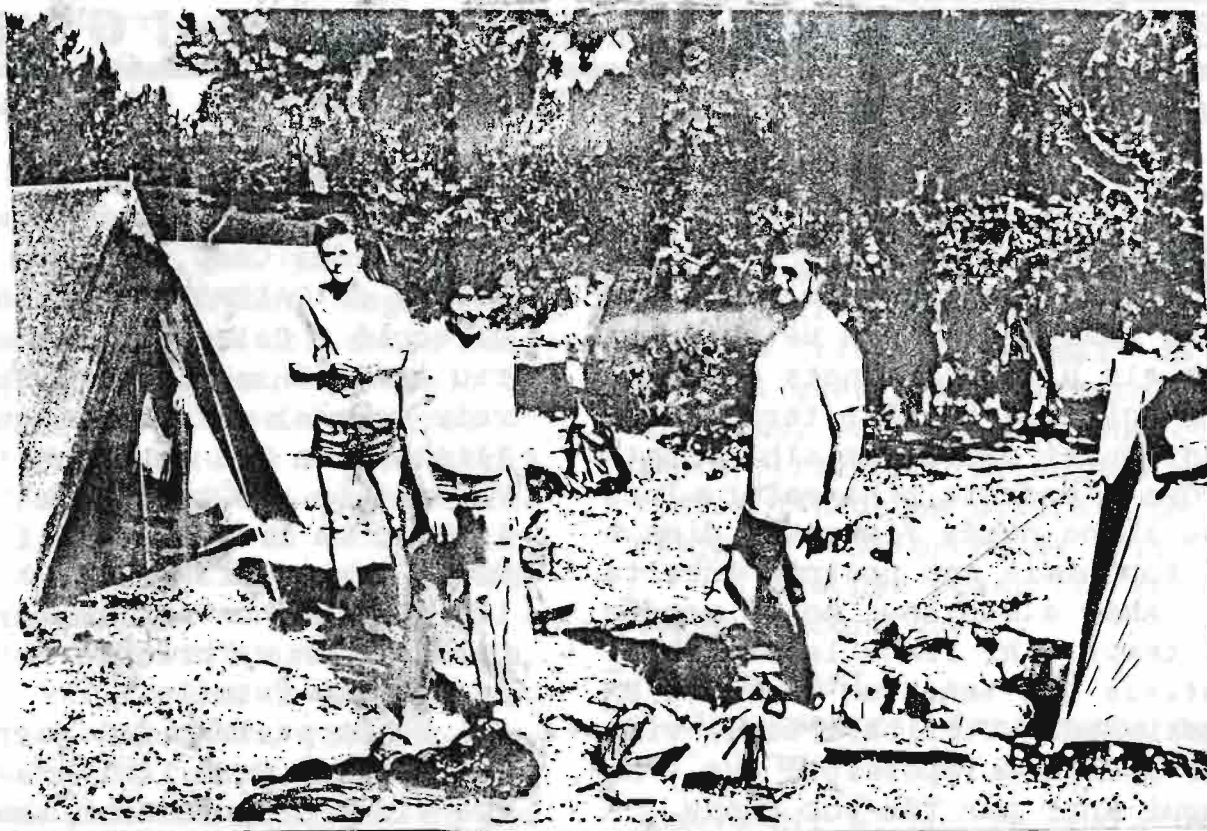
Aquesta quadricula té per límit N. la Plana Novella i el Puig Servós mentre que el límit O. passa prop de Jafre, Can Marcet i la Fassina absorbint plenament Puig Boronet i el Puig de Sant Isidre. El límit S. és pràcticament la carretera i la via del tren, sobre la propia Vallcarca, la cala Morisca i l'Aiguadolç. El límit E. deixa dintre Campdassens, el Turó de la Casa Vella i baixa per passar arran de Can Lluçà.

A part del gravíssim disbarat ecològic i paisagístic que pot arribar a produir, l'arquitectònic i l'històric no es queden pas enrera. Aquesta concessió deixa dintre seu 21 masies, afecta a 2 plans parcials d'ordenació, un d'Olivella a prop de La Plana Novella i l'altre de Sitges, sobre l'Aiguadolç, a més dos monuments històrics com són el Castellot i les torres de defensa de Ca l'Amell. Algunes de les masies condemnades, com és la de Vallgrassa, la Diputació hi ha esmerçat diners per adecentar-la com a seu del Parc Natural.

Esperarem esbrinar alguna notícia més sobre aquest afer i poder-vos-la transmetre, i mentre tant ens dedicarem a reivindicar un altre vegada, més seny i decisió més encertades, sobretot per salvaguardar el nostre malmès macís de Garraf.

JOSEP BLANES

Secció de Muntanya

CAMPAMENT SOCIAL D'ESTIU. AGOST-85 - CAP DE REC.

Una vegada més hem montat el nostre Campament de Vacances en un lloc de la Cerdanya, anomenat Cap de Rec.

Aquest Campament ha estat un dels més concorreguts, degut a que el lloc és dels més bonics i que reuneix unes condicions òptimes per fer muntanya.

Durant els dies del Campament tot ha marxat tal com estava previst, amb companyonia i bona convivència i s'han portat a terme diferents excursions i concursos per a grans, mitjans i petits. Tot això ha donat un conjunt de benestar i harmonia que creiem que val la pena que els socis de l'entitat ho tinguin en compte per altres anys venidors. També creiem que val la pena que cert nombre de socis s'entreguin una mica més a la convivència de l'entitat per a poder gaudir d'aquests dies en ple contacte amb la natura.

Fitxa tècnica.

Lloc del campament instal·lat:

Cap de Rec.Cerdanya.Lleida.

Altitud del campament: 1864 m.

Nombre de tendes: 28 més dues rulots.

Nombre d'acampadors: 108.

Excursions als llacs:

Estany de l'orri, Estany de la Muga, Estanys de la Pera, Estanys de Malniu, Estany de les Bulloses. Regió del Carlit - (França).

Ascensions:

Tossa plana de Lles, Perafita-Truita, Monturull, Mugueta.

Concursos:

De poesia, de ramells de flors boscanes, de natura "la pedra més estranya", Xocolatada per als petits i diferents jocs.

Clausura del Campament d'Estiu:
el dia 20 d'agost de 1985.

Moltes gràcies a tots els participants i fins a l'any vinent.

EL GUERRILLER CARRASCLET i el GR-7

Anar a muntanya no equival a tornar a casa amb el sarró ple d'alguna cosa tangible i menys en cara utilitzable. Se'n ve solament amb els ulls illuminats i amb l'ànim agitat. S'ha vist terra, s'han contemplat paisatges, s'ha posat a prova l'energia, s'ha estat a llocs que abans només figuraven dins de la toponímia amb posició incerta.

Anar a muntanya no és perdre el temps. S'hi remou la sensibilitat. Als que tenen un concepte excessivament utilitari de la vida els semblarà impossible que s'hi pugui anar per tan poc guany. L'excursionista només marxa per a trobar paisatges i per identificar-se amb la terra.

Nosaltres fa uns mesos que fem l'atravessada de Catalunya de la ma del G.R. 7. De Fredes a Lilla, si n'hem vist de pobles i masies! Hem parlat amb gent que mai havíem vist i que potser mai no tornarem a veure. Enrera queden penyals, cingleres, rius, rieres i gorgs, però, sobretot, hem seguit un camí, el G.R. 7, que segueix amb molta fidelitat uns camins plens d'història; els nos tres peus han petjat la mateixa terra i els nostres ulls han vist les mateixes roques que els guerrillers comandats pel famós CARRASCLET, quan en el primer quart del segle XVIII guerrejaven amb valentia contra forces superiors.

Llavors el camí es transforma en quelcom més. Hi ha l'encís de fer córrer la imaginació i, tot caminant, rememorà aquelles gestes damunt mateix del lloc on es deveniren.

Quan en el trajecte del refu

gi del Caro a Paüls i situats en el coll del Camp, una part de les forces de CARRASCLET passaren en direcció a Calaceit, el seu objectiu era aconseguir armes per proveir tots els voluntaris que s'allistaven a les seves partides. Va conduir els seus homes vers l'Ebre, va travessar-lo i per Paüls i Terra Alta enllà, a la ratlla d'Aragò, es va llençar sobre Calaceit on va prendre no menys de dos mil fusells.

Estem parlant del guerriller Carrasclet. Però, qui era?. Poque vides proporcionen tanta abundor d'autèntiques aventures, com la que ens ofereix Carrasclet. Hi ha en ell l'home vexat per una tirania que es veu obligat a llençar-se a la muntanya, i a perseguir-hi. En les memòries que va deixar Castellví a Viena, ens dona a conèixer molts detalls de la persona i els fets que demostren que tenia prou força el simbolisme polític de cabdill irredentista que aureola la seva persona, ornat de dons naturals d'excelsa; només cal explicar la realitat dels seus actes tal com vam succeir. No li calen llegendes.

Pere Joan Barceló (CARRASCLET) era fill de Francesc Barceló i Esperança Anguera i naixia el 17 de desembre del 1687, a l'actual poble de Capçanes (Baix Priorat), el qual aleshores era un lloc que pertanyia al terme municipal de Tivissa. El seu pare feia carbó de carrasca d'alzina i ell l'acompanyà per totes aquelles contrades, coneixent el país, cosa que més tard li fou tan útil. Al seu pare li deien Carrasca de so

brenom i al seu fill aviat el van anomenar Carrasclet.

Observeu ara que totes aquestes operacions passen en el G.R. 7 ... El tinent coronel Josep Anton Martí amb tres-cents homes del regiment de Barcelona, el comandant Ambrós amb quatre-cents fusellers de Sallent, Tagamanent i Pinell i encara dos-cents soldats de cavalleria, els quals atacaren un centenar de guerrillers que en aquell moment tenia aplegats Carrasclet entre Tivissa i Ginestar (en el mas Siscorn i de l'Andreu). El cabdill insurrecte en trobar-se amb forces tan migrades veié mal parada la cosa i prestament va simular retirar la seva gent, cobrint-se amb escamots que s'aturaven a escopetejar els adversaris. Se les manegà per atraure la cavalleria vers un indret favorable i es llençà sobre la seva avantguarda delmant-la. Quan tingué tot l'allau de la infanteria al damunt, es va esmunyir prop de Tivissa i seguint l'actual G.R. 7 va acomodar els ferits pels masos prop de la Fou i per les cases de Llaberia. Menant els presoners va devallar al coll del Guix, resseguí el mig aire de la mola de Colldejou i va anar a trobar els grans espanalls de la serra de l'Argentera, sempre per la cresta, ull atent als fondals de les dues bandes. Al coll de la Teixeta, amb sols deu companys atacà els vint-i-tres granaders que conduïen uns detinguts amics d'ell, i va rendir-los. A l'ermita de Puigcerver un sacerdot dels que l'acompanyaven havia celebrat una missa de gràcies per la victòria obtinguda a Alforja, amb assistència de la gent bel·licosa, la qual sobreixia per les grades que donaven accés al blanc edifici. Un espia havia estat capturat. Després d'haver estat confortat

per un altre dels sacerdots de les companyies havia estat afusellat contra un repeu de la llicorella. A Arbolí sempre hi tenia oficials presoners, i als soldats els deixava que anessin cap a Tarragona. La història de les seves accions guerrilleres ens portaria una i altra vegada al G.R. 7; les marques "blanc i vermell" no cal·lien al guerriller Carrasclet i als seus, però sí als seus constants perseguidors, encara que tampoc l'haurien atrapat com desitjaven les forces de Felip V.

I ara per posar fi, tots estarem d'acord que

UN CAMÍ,
quina cosa tant curta de dir
i tan llarga de seguir

com va dir el nostre poeta Josep Ma de Sagarra.

Josep Voltà

L'antic terme d'Olèrdola

Esglesia de St. Miquel d'Olèrdola - Segle XI

La primera empena de la reconquesta a Catalunya és d'origen carolingi i s'ha de situar a l'inici del segle IX. Encara que ja l'any 785 Girona es va lliurar als francs, de manera que en les terres pirinenques els àrabs no hi van ser gaire més de seixanta anys, l'expansió cap al sud — per mitjà d'una veritable expedició militar, no va tenir lloc — fins que l'any 801 Lluís el Pia-dós va assetjar i conquerir la ciutat de Barcelona. La intenció de Carlemany era seguir progressant cap a l'Ebre i conquerir el regne de Tortosa, però van fracassar tres intents que es van fer entre els anys 804 i 809 i l'emperador hi renuncià. El resultat fou que la frontera de les terres fermament cristianes s'establí al Llobregat, i el Penedès es convertí en una terra que no pertanyia a ningú, en què hi havia alguns pagesos mig cristians mig-moros, que vivien en un continu estat d'incertesa, en plena llibertat, però també en perpetu perill.

La penetració cristiana en aquestes terres va anar progressant de manera molt lenta, permetjà de l'establiment de punts fortificats. Hagueren de passar però cent anys. Vers 905 tenim constància del castell de Cerverelló, no gaire més enllà del Llobregat, i vers 920 sabem l'existència dels castells de Subirats i d'Olèrdola. Aquests tres castells, situats vora de l'actual carretera nacional 340 foren la punta de llança que va permetre vigilar i controlar el Penedès.

Quan un d'aquests llocs fortificats es considerava establert fermament rebia un terme, és a dir, un territori situat sota la seva tutela. Aquests territoris tenien una població cristiana més

aviat escassa, però que si s'hi gaudia de pau i tranquil·litat podia créixer a voltes amb força ràpida amb ajuda de la immigració procedent de terres més pobres situades al nord. Aquest atermenament era un acte civil i eclesiàstic alhora, donat que ambdues demarcacions coincidien i que tots dos poders col·laboraven gus-tosament en l'obra de repoblació.

En el cas d'Olèrdola l'atermenament fou realitzat conjuntament pel comte Sunyer, que governà Barcelona des de l'any 911 al 947, i pel bisbe barceloní Teodoric, que fou pontífex d'aquesta diòcesi des del 904 fins al 937. Per tant els anys en què un i altre coincidiren en els seus respectius governs van del 911 al 937. De fet diversos llibres, antics i moderns concreten més i parlen de l'any 929, si bé els que he llegit no citen cap document que ho demostrï.

Quins són els límits que s'atribuïren al castell d'Olèrdola? No tenim cap document de l'època que ens els determinin, però quan seixanta anys més tard, durant l'hivern del 991 al 992, es va consagrar a Olèrdola una església que substituïa la que probablement havia estat destruïda per Al-Mansur l'any 985, el bisbe Vives, que oficià la cerimònia, va renovar i confirmar els límits antics, i en féu deixar constància en un document que va ser redactat per un cèlebre jutge d'origen penedesenc, Ervigi Marc, assistent a l'acte. Aquest document s'ha perdut, però una còpia d'ell juntament amb la d'un altre document que hi ha a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, i que també parla dels límits olèrdolans, va ser inclosa en el cartulari de la Cathedral de Barcelona conegut generalment per *Libri Antiquitatum*.

No tots els llocs que aquests documents esmenten com a límits del terme d'Olèrdola ens són coneguts, i caldria un estudi molt més aprofundit per arribar a identificar-los tots, però amb els que ja coneixem es pot obtenir una línia força completa de les fronteres. Podríem establir-les així. Començaven prop de Sitges al Picorb, seguien per ca l'Almirall de Ribes, la font de Codines, can Grau, can Ràfols dels Caus, Cantallops, Sant Sebastià dels Gorgs, potser els Graus, el riu Foix, el carrer de la Rovira, el puig de Montanyans, i després cap al sud ver el mar, concretament a la Mar Morta, entre Cubelles i Cunit. Si mirem en el mapa aquesta línia veurem com coincideix molt aproximadament amb les fronteres de molts dels ac-

tuals municipis. D'ells, els que formen part de l'antic terme d'Olèrdola són la meitat occidental de Sitges, Sant Pere de Ribes, Canyelles, Olivella, Avinyonet, Olèrdola, Sant Cugat Sesgarrigues, La Granada, Santa Fe, Viloví, Les Cabanyes, Pacs, Vilafranca, Santa Margarida i Monjos, mig Castellet, Vilanova i La Geltrú i Cubelles.

D'aquest territori, Olèrdola n'ocupava aproximadament el punt central. Amb el pas del temps es va anar dividint. Així cap el 950 es van fer els castells de La Granada, Viladellops i Ribes. Entre 975 i l'any 1000 La Geltrú, Canyelles, Castellet i Cubelles. I entre 1000 i 1050 Sitges i Miralpeix. S'iniciava així el procés que portaria a la creació dels municipis actuals.

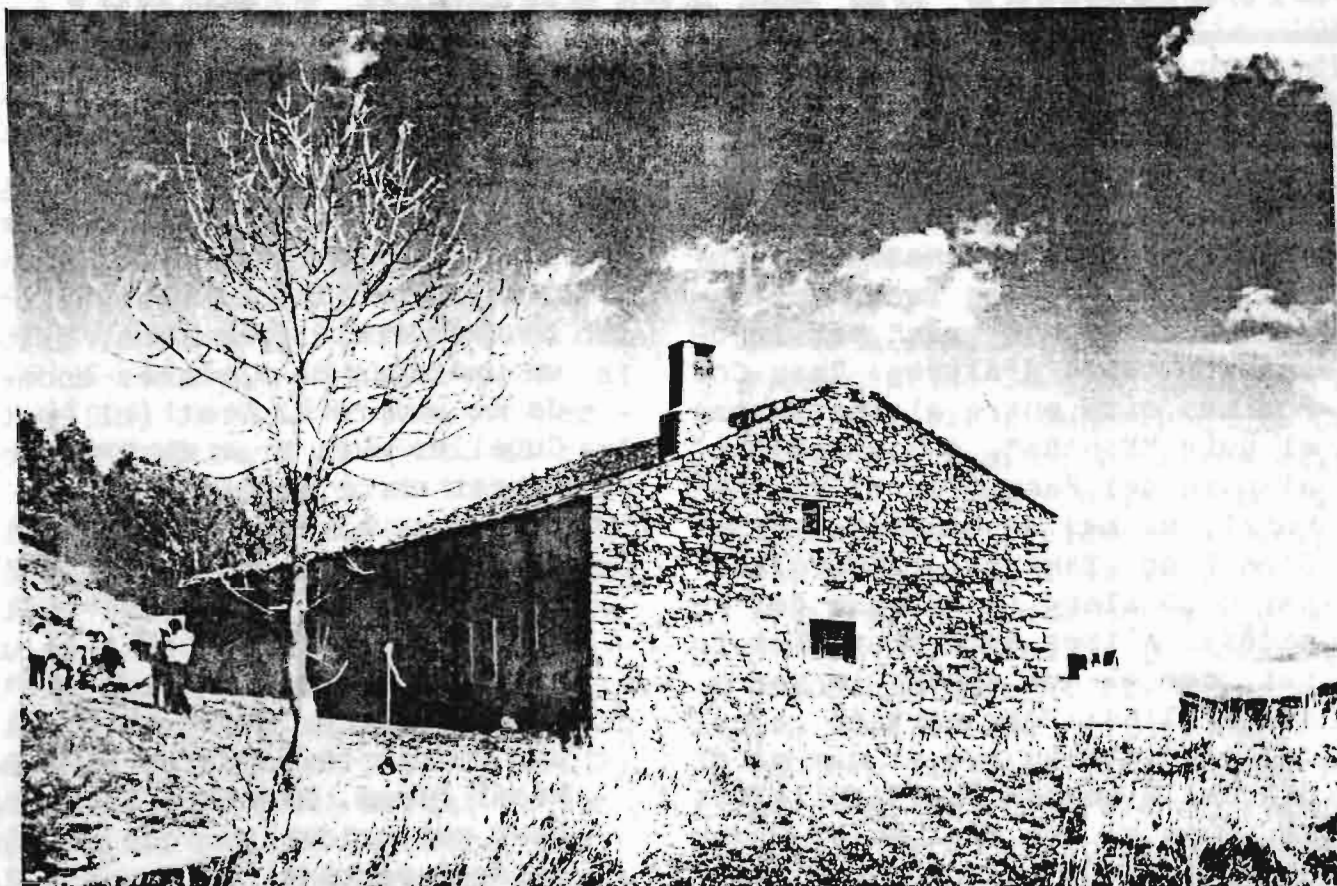
Ignasi Mª Muntaner

P O E M A A C E R D A N Y A

Cerdanya enllà, serena i tranquil·la,
més amunt, Cap de Rec, orgullós i altiu.
Planúries obertes d'horitzons llunyans,
bufa el vent geliu i refrecant.
Aigües fredes que deliten la set,
després de la jornada de comiat
els nostres fets.
Muntanya que dónes el plaer de vida,
muntanya que dónes el sentit del temps.
El sentit del viure que ens dóna la pau,
el sentit del viure que ens fa més germans.
Mes passa la vida el temps també ho fa,
i la nostra calma també marxa i els
sentiments que queden d'un poble
que lluita fa molts anys.
Nosaltres tornem a la terra baixa,
vida que espera de passions vanals.
Nosaltres voldríem, quedar-nos, aci dalt.

Cap de Rec

Agost 85

NORMES PRINCIPALS DEL REFUGI

El Refugi és patrimoni de tots els socis de l'Entitat. Les normes que regiran el Refugi seran estrictes i concretes.

Normes a tenir en compte

- 1.- Tot usuari del Refugi tindrà cura de, en retirar les claus, abonar el 50% de l'import en concepte de paga i senyal.
- 2.- Per pernoctar al Refugi serà necessari el sac de dormir, en cas de varis dies serà obligat portar coixinera, a fi i efecte de no embrutar les fundes del coixí.
- 3.- El Refugi quedarà en perfecte estat de neteja i ben endreçat, per tal que qui vingui al darrera el trobi en perfectes condicions.
- 4.- El preu de pernoctar al Refugi serà el següent:
SOCIS:100 ptes.
NO SOCIS:200 ptes.
- 5.- El no soci, per a fer ús del Refugi, haurà d'anar acompanyat d'un soci, que serà el responsable durant l'estada dels no socis.
- 6.- Tots els socis, en retirar les claus, tindran l'obligació de presentar el Carnet de Soci i estar al corrent de pagament, en cas contrari li seran negades les claus.

Ens hem vist obligats a posar aquestes normes en coneixement de tots els socis degut al mal comportament d'alguns d'ells, cosa molt lamentable, però que és així.

Tot cas no previst en aquesta fulla serà resolt pel responsable o vocal del Refugi.

Vilanova, juliol del 1985.

Vocal: J. Julià

DISBARATS DE LA TOPONIMIA VILANOVINA

L'anecdolari dels disbarats és nodrit i inesgotable. Tots ens hem fet un tip de riure en veure en un mapa cadastral un "collado de las Tres Habas Marinas" en comptes de coll de les Tres Aves Maries, o la "Relogeria" per Rajoleria i tants d'altres. Joan Comorines cita entre altres errors el puig "España", que correspon al puig del Pany (Torrelles de Foix), el mas de "Ampón", per mas d'en Ponç (Tamarit) i "Cocollac" per Cocó Llarg (La Bisbal del Penedès). Altres errors han fet forat, com el que afecta la serra de Miralles. Bona part de la gent de l'Anoia creu que el cim més alt d'aquella carena és l'Agulla Grossa, quan el nom real és el Grony, atzagaiada de la qual és culpa - ble igualment la cartografia cadastral.

Tots els exemples citats els hem d'atribuir a gent forastera, sense el més petit coneixement de la nostra llengua i fins i tot amb una bona dosi de menspreu per a ella. Ara bé, el que ja és molt més greu és que els errors es prodiguin a casa nostra. Els noms de les nostres muntanyes solen aparèixer en la premsa (malauradament sempre aparellats amb accidents greus o mortals, això sí) quasi sempre equivocats, mal escrits o erròniament situats. Es fa evident que els corresponsals autors de les notícies estan avessats a descriure inauguracions, esdeveniments socials, visites de patums, competicions esportives, etc. però de la geografia que tenen més propera no en saben un borrall. Ni els interessa.

Cenyint-nos a una àrea reduïda com és el nostre terme municipal i el que en diem casc urbà, els errors toponímics prodigats

des de l'Ajuntament, no el d'ara sinó el d'anys enrera i de consistoris precedents, han estat garrafals i continuats. Comencem pel paratge anomenat Ibersol, nom d'una urbanització nascuda sota la benedicció fraguiana, situada en una zona de maresmes anomenada de sempre el Prat (el Prat de Cubelles o el Prat de l'Esquerre). Aquest error ocasionà fa poc --- temps una airada protesta pel fet de denunciar-se la degradació d'una part de la platja del Prat i que no corresponia pas a la urbanització que capitalitza el sol ibèric. Potser més greu és el que una platja tarragonina s'anomeni Miami Playa. I encara hi ha baus que malden per que el nostre litoral pertanyi a l'anomenada Costa Dorada, denominació nascuda d'aquell nefast ministeri d'Informació i Turisme, que amb una ma repartia flors i amb l'altra garrotades. Seguint amb el tema de les platges, actualment observem que la caleta sitgetana reservada als nudistes i que sempre s'havia conegut amb el nom de platja de Rosés, ara és denominada Playa del Muerto.

Un altre nom erroni fou el de designar col·legi Aragai a l'escola situada a la partida del Molí de Vent, força allunyada de la zona urbanitzada on hi ha el club de tennis. És igualment incorrecte designar amb el nom de Esmeralda una barriada més extensa que la del grup de blocs que porten aquell nom, com també ho seria anomenar barri Armanyà al que s'hauria de dir Llimonet, ja que la primera denominació és exclusiva per al conjunt de blocs. Entre el col·legi Armanyà i la barriada del Tàcó hi ha projectat un pla d'urbanització que inicialment portava

el nom de Puig-Falcó, el dels pro motors. No em direu que no' fôra una estupidesa, si de portar-se a cap l'esmentat pla, es perpetués aquest nom en el barri, deixant de banda les denominacions tradicionals.

El que sembla que no hi hagi gens d'intenció de corregir és el nom d'Aiguacuit que algú poc informat donà a un polígon situat entre Sant Joan i les Roques del Pelut. L'Aiguacuit correspon al polígon triangular limitat per la carretera de l'Arboç, el camí vell de Cubelles i el torrent de Sant Joan o de la Ramusa. ¿Quin nom s'haurà de donar a aquest sector el dia que s'urbanitzi ?.

La darrera denominació errònia ha estat la de designar parc de Ribes Roges al recentment inaugurat enfront del passeig del Car me, a llevant del torrent de Sant Joan, el qual fa de divisòria o límit geogràfic entre dos sectors ben definits. I encara, sort n'hi ha que li han donat el nom de - parc, ja que els recintes closos anomenats dels Pobles d'Espanya i de la Sardana, han estat designats com a places. Es veu que de la mateixa manera que hi ha "places dures" ara abundaran les "places tancades". Les places, fins ara, eren espais amples i oberts, sense tanques.

Passant al capítol dels noms dels carrers, recordem que fa bas tants anys, un nodrit grup de veïns ens oposàrem aferrissadament a que un peó de l'Ajuntament clavés una placa renovada amb el nom del patrici Josep Tomàs i Vento-sa en el lloc on sempre hi havia figurat el de Josep Vidal i Pasqual. L'home es defensava dient que ell "era un mandao". Una trucada telefònica al responsable d'obres desfé l'error. Un fet semblant passà al carrer que avui es diu d'Olivella i que s'havia d'anomenar d'Olèrdola. Com que enca

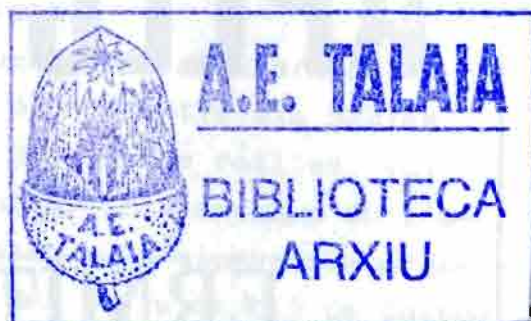
ra no hi vivia ningú es consumà l'equívoc. Ara el nom d'Olèrdola el porten dos carrerons sense sortida i que s'havien de dir d'Olivella i de Canyelles. Aquest divorci entre el projecte acordat i la realitat encara es fa evident en alguns plànols de la ciutat, ocasionant lamentables confusions.

I encara la que ens espera. No està gaire lluny el dia en què - passi a formar part real en el mapa ciutadà la gran zona per ara invisible i denominada la Collada-Sis Camins, barriada existent de fa molts anys. I bé hi - figuren en els plànols municipals els sectors de l'Aragai, Ibersol (el Prat) i Santa Maria (Juf del Moro). Els veïns de la nova barriada han batejat els carrers al seu gust. Hi ha de tot. Carrers amb nom existent ja a Vilanova i per tant no repetible dins d'un mateix terme municipal. Noms repetits dins del mateix barri, -- noms populars mal escrits o castellanitzats i noms personals com el d'en Lenin o el d'en John Lennon.

Si pensem que el nom del president màrtir Lluís Companys ha estat objecte de reticència en posar-lo a un carrer per l'actual consistori, ens assalta el dubte de si hi haurà els mateixos escrúpols en acceptar els d'aquests dos personatges estrangers, als quals no volem restar mèrits, però tampoc no hi sabem veure cap estreta relació amb Vilanova ni amb Catalunya.

Opinem que en qüestions de toponímia urbana no hi fôra de més consultar la secció pertinent del Centre d'Estudis local, i no seguir el poc recomanable costum de tirar al dret.

Joan Virella i Bloda

Carrer Comerç, 4 - Tel. 893 12 57
VILANOVA I LA GELTRÚ